

ZÁZNAM O ČASOVÉ SCHRÁNCE KAŠNY PARNAS

Časová schránka, vyjmutá v roce 2024 při rekonstrukci barokní kašny Parnas v Brně na Zelném trhu z podstavce sochy Evropy, byla otevřena a zdokumentována dne 23. 1. 2025 v restaurátorské dílně Archivu města Brna.

Novodobý obsah schránky, zapečetěný 19. 9. 1994, zcela nahradil její původní náplň, uschovanou od té doby na Numismatickém oddělení Moravského zemského muzea v Brně. Kromě měděné časové schránky byla v podstavci sochy Evropy ještě kopie původní plakety o postavení kašny Parnas, vyhotovena galvanoplastikou v roce 1993 a volně zatavená ve fólii.

Obsah schránky při otevření dne 23. 1. 2025 vykazoval výrazné biologické napadení – viditelné produkty plísní. K poškození došlo zejména v důsledku zatavení většiny materiálu v neparopropustných, průhledných fóliích. Mikrobiologická diagnostika odebraných vzorků potvrdila vysokou kontaminaci materiálu druhem plísní *Aspergillus versicolor*. Na základě doporučení byl materiál z časové schránky ošetřen sterilizací etylenoxidem ve sterilizační jednotce Veterinární univerzity v Brně. Komplexní čištění, zakonzervování a adjustaci všech předmětů zrealizovaly restaurátorky Archivu města Brna, Mgr. Mária Ryza Glejdurová a MgA. Anna Ptáčková.

Z důvodu velkého poškození nebyly z novodobého obsahu schránky, sepsaného v Protokolu o uložení 19. 9. 1994, zpět vráceny dobový denní tisk a galvanoplastika. Tu nahradila novodobá replika původní plakety o postavení kašny Parnas. Realizace se ujali specialisté v oblasti restaurování a analýzy kovů, doc. RNDr. Lukáš Richtera, Ph.D., z Ústavu chemie a biochemie Mendelovy univerzity a Mgr. Matěj Kmošek, Dis., z Archeologického ústavu Akademie věd ČR, Brno, v. v. i. (ARÚB). V Oddělení analytické konzervace ARÚB byla pomocí 3D forenzního traseologického mikroskopu Toolscan detailně naskenována původní plaketa s následným postprocessingem získaného 3D modelu včetně retušování korodovaných míst. Následovalo převedení 3D skenu skrze výškovou mapu do fyzické podoby laserovým hloubkovým gravírováním vláknovým laserem xTool F1 Ultra do mosazné desky o tloušťce 2mm. Tato forma realizace a materiál byly vybrány pro svou odolnost a dlouhou životnost při zachování detailnosti vyobrazení z původní plakety.

Podrobná dokumentace časové schránky, včetně vyjmutých předmětů a alternativní realizace modelu plakety pomocí 3D tisku metodou SLA, je uložena v Archivu města Brna.

Do časové schránky byl dne 13. 5. 2025 vložen a zapečetěn následující obsah:

- Novodobá, zmenšená mosazná replika původní plakety o postavení kašny Parnas
- Medaile k 750 letům udělení městských práv městu Brnu 1993
- Medaile Moravského zemského muzea ke 175. výročí založení 1992
- Pamětní stříbrná mince 200 Kč 1994, vydaná k 125. výročí koněspřežné tramvaje v Brně
- Pamětní stříbrná mince 100 Kčs 1992, vydaná k výročí Moravského zemského muzea
- Medaile Leoše Janáčka, udělovaná při hudebních festivalech
- Medaile prezidenta Václava Havla z roku 1990
- Medaile prezidenta T. G. Masaryka z roku 1990
- Dobová platidla ČR (1000, 500, 200, 100, 50, 20 Kč) 1993
- Dobová mince (50, 20, 40, 5, 2, 1 Kč a 50, 20, 10 haléřů) 1994
- Poštovní známka v hodnotě 8 Kč, vydaná u příležitosti 750 let od udělení městských práv městu Brnu 1993, nalepená na pohlednici s „Obrazem včasné pomoci“ kláštera kapucínů v Brně
- Měděná plaketa připomínající opravu kašny Parnas v letech 1993–1994
- Dřevěný křížek s korpusem Ježíše Krista

Zapečetěná časová schránka byla navrácena na své původní místo pod sochu Evropy na vrcholku kašny Parnas dne 14. května 2025, v 9 hodin ráno.

Brno dne: 14. 5. 2025

Mgr. Mária Ryza Glejdurová, restaurátorka Archivu města Brna